

JUTARNJI 2 | DETALJI

Pripremite se na još veću krizu, ovo je početak

Piše: Vanja Došen

Foto: Nina Đurđević/Cropix

U Zagrebu smo razgovarali sa 43-godišnjim duhovnim učiteljem, rođenim u Engleskoj, koji sada živi sa suprugom i djecom u Njemačkoj te često putuje svijetom šireći svoja znanja

ZAGREB - Trenutna financijska kriza potrajat će još neko vrijeme, ali ne zadugo. Ponovno će doći povoljnije vrijeme za svjetske financije, a samim time i za prodavanje dionica. No, oprezno! Novi

val stabilnog tržišta neće dugo trajati, jer slijedi nova kriza, još gora od sadašnje. Iskreno, ovo je samo početak.”

Ovo nije upozorenje nekog financijskog ili tržišnog analitičara, već Tonyja Samare, čovjeka kojeg više tisuća ljudi diljem svijeta vole zvati svojim duhovnim vođom. On je, kako kaže, predvidio, bolje je reći, vidio kolaps na svjetskoj financijskoj sceni. Naime, to je, kako tvrdi, jedan od njegovih darova - on vidi budućnost.

Samara se s grupom svojih hrvatskih “sljedbenika” sastao nedavno u zagrebačkom dječjem vrtiću Vrbik, gdje je održao ono što on zove seminar detoksikacije. Predstavio je i svoju knjigu “Mudrost šamana”, nedavno objavljenu na hrvatskom. U Hrvatsku dolazi već šest godina, ali se u Zagrebu našao prvi put.

Naši dogovori za susret nakratko su morali stati, sve dok Samaru nije locirala njegova suradnica. Šetao je šumom na zagrebačkom Jelenovcu. Dakako, u šumi najbolje meditira. Pao je dogovor - sa 43-godišnjim Tonyjem Samarom susreli smo se u podne u jednoj obiteljskoj kući na Jelenovcu, gdje su ga ugostili njegovi suradnici/prijatelji/učenici.

Odatle smo se, uvaživši njegovu želju, uputili na obližnju livadu. Tamo smo sjedili na klupi i razgovarali gotovo dva sata, a on nam je za to vrijeme tihim i smirenim glasom pričao o svome radu, vjerovanjima i učenjima, i to s iskrenim razumijevanjem velike skepse njegove sugovornice.

Naime, kako tvrdi, on se apsolutno nikada ne ljuti, što ponekad zna izluditi njegovu suprugu koja bi ipak voljela tu i tamo “odmjeriti snage” sa svojim dragim. Boji se samo za dobrobit svoje djece, ne mari previše za materijalno, ali nema ništa protiv novca. Uostalom, tijekom svoje 25-godišnje karijere duhovnog učitelja, šamana, gurua... (on ne odobrava niti jedan od ovih naziva) radio je, tvrdi, s brojnim milijarderima, glazbenim i filmskim zvijezdama, političarima... Imena, naravno, ne smije otkriti.

Što je vaša zadaća? Što želite naučiti ljude?

- Kao prvo, ja nisam učitelj u pravom smislu te riječi, jer to bi značilo da nekoga podučavam nešto što ja znam, a on ne zna. Ja ne želim da ljudi slijepo slijede ono što im ja kažem. Želim da me saslušaju, da sa mnom istražuju i potom razmisle odgovara li to i njima. Ono što izvuku iz tog razmišljanja i iz cijelog iskustva, to može postati njihov učitelj. Želim da ljudi preispitaju svoja duhovna i životna uvjerenja, da gledaju izvan sebe i svojih granica, da ih ne koče uvjerenja koja nam ugrađuje kultura, religija, običaji, obitelji, prijatelji, okolina...

Ona mogu pomoći preživljavanju u svijetu, ali na dubljoj razini ta uvjerenja mogu biti zid

koji nas sprječava da istražujemo dublje i postignemo više. Želim da ljudi dobro razmisle jesu li ta uvjerenja doista oni, ono što zaista misle i žele, ili su nešto što je u njih ugrađeno. Smatram i da je dobro ljudima pokazati neke praktične stvari koje bi im mogle pomoći u svakodnevnom životu, poput meditacije. Dovoljna je i šetnja šumom ili bilo koja druga svakodnevna aktivnost. Veliki naglasak stavljam na zdravi život.

Kada ste vi počeli proispitivati svoja vjerovanja?

- Ja sam rođen s naglašenim osjetilima kojih drugi ljudi najčešće nisu svjesni. S tri ili četiri godine postao sam svjestan svog dara i pričao sam o tome kako vidim budućnost. Moji roditelji su primijetili da sam drugačiji, ali nisu to razumjeli, pogotovo kada su se moja predviđanja počela ostvarivati. Dugo sam kao tinejdžer pokušavao potisnuti taj dar

i praviti se da ga nema, kako bih bio što "normalniji" i sličniji svojim vršnjacima.

No, sa 15 godina shvatio sam da od toga ne mogu pobjeći. Počeo sam proučavati sve oko sebe, postavljati pitanja što je važno, a što nije. Tu je počelo moje putovanje ispunjeno čitanjem svih mogućih knjiga o svemu i svačemu, filozofiji, psihologiji, duhovnosti...

Shvatio sam da se i filozofija bori s nekim pitanjima koja su mene mučila. Nije mi pomogla, no preko nje sam ipak svoja pitanja stavio u perspektivu i odlučio naći svoje vlastite odgovore. Počeo sam istraživati različite religije i znanosti. Sve sam istražio, o svemu sam dugo razmišljao i na kraju stvorio vlastiti sistem vjerovanja koji podučavam posljednjih 25 godina.

Što mislite o sektama? Je li itko vaš sustav vjerovanja prozvao sektom?

- Nije, barem ne direktno. Ne volim sekte, one su ispiranje mozga. Naime, vjerujem da sve što čovjek radi mora biti direktno povezano s društvom. Ne smijemo se odvajati od okoline, prijatelja, obitelji, nego stečeno znanje integrirati u svakodnevni život. Nije uvijek lako ostati dio društva kada su vam osjetila jača, kada postaneš svjestan sebe i svega oko sebe: onečišćenja, stanja koje postaje kritično... Možda je to teško, no po mom mišljenju to je jedini način da zapadnjaci prakticiraju duhovnost. Ne treba odbaciti svoju kulturu i tradiciju, treba samo ići naprijed.

Pripadate li nekoj crkvi?

- Rođen sam u Engleskoj, no moji su roditelji bili diplomati, pa sam od druge godine živio posvuda. Oni su bili ateisti. I ja sam tako odgajan, ali sam, ovisno o zemlji u kojoj smo živjeli, bio pod utjecajem kršćanske i muslimanske kulture. Živjeli smo u Egiptu, na Karibima, u Australiji, na Novom Zelandu... Danas živim u Njemačkoj. Iako nisam odgojen religiozno, smatram da bi kršćansku kulturu trebalo poštovati jer danas oko nas toliko toga polazi od kršćanstva; kalendar, proslave, Božić, Uskrs... To je dio naše tradicije i to trebamo poštovati. No, istodobno trebamo rasti, učiti nove stvari.

Kakav je vaš odnos prema novcu?

- Doživljavam novac kao sredstvo i kao energiju koja reprezentira dinamiku koja se događa između ljudi. Puno osoba s kojima radim su multimilijunaši i želim da im njihov duhovni razvoj pomogne i u poslu, kao i svakoj osobi s kojom radim. Drago mi je da sam nekima od njih mogao pomoći kada sam ih dva mjeseca prije financijske krize upozorio na opasnost. Mnogi su onda prodali svoje dionice i tako očuvali svoje bogatstvo. Danas su sretni što taj savjet nisu dobili od svog brokera. Mnogi od tih ljudi nisu imali ništa dok su odrastali.

Zanimljivo mi je bilo uvidjeti da se nisu obogatili zato što su imali više sreće ili bolje poslovne sposobnosti od drugih, nego zato što su se uspjeli othrvati svojim starim sistemima vjerovanja. Vidjeli su novac kao nešto što je moguće u njihovu životu, bez postavljanja granica. Ljudi koji imaju barijere po pitanju novca dok rade sa mnom postaju otvoreniji, a samim time i spremniji prigrliti ono što zaista žele.

Kako sada gledate na postojeću svjetsku finansijsku krizu? Možete li zahvaljujući svojem daru vidjeti kako će se razvijati i što biste savjetovali ljudima?

- Na trenutačnu krizu gledam kao na nešto što je bilo neizbježno i što bi trebalo pomoći ljudima da naprave korak naprijed i vide što što je zapravo stajalo iza svega. Bit će još i gore. Moj savjet - nemojte paničariti. Najgore je prodavati dionice dok vlada panika. Ova kriza neće trajati vječno. No, nakon smirivanja tržišta ubrzo ponovno slijedi kolaps, i to veliki. Ovo sada tek je početak.

Kakav vi imate odnos prema materijalnom?

- Nemam velike potrebe, kao ni moja obitelj.

Supruga i ja imamo troje djece. Oni često žele stvari koje žele sva djeca, ali trudim se proučiti njihove želje na dublji način i otkriti što zapravo stoji iza njih. Žele li uistinu novu igricu ili iza toga stoji činjenica da im se nisam dovoljno posvetio. Mi ne gledamo televiziju, mene i suprugu ne zanima, a smatramo da sadržaj nije primjeren za djecu. No, rado gledamo DVD-e. Zaključili smo da u zabavi nema ničeg lošeg, ali samo ako je kvalitetna, po mogućnosti i poučna. Dosta sam strog sa svojom djecom.

Na internet stranici vaše fondacije pročitala sam da je to neprofitna organizacija i sav prihod od prodanih knjiga, CD-a i donacija ide ravno natrag u fond. Kako onda zarađujete?

- Knjige se tiskaju u mnogim zemljama i prihod iz nekih zemalja mi omogućava da putujem i radim ovo što radim. Ponekad mi treba novac, a ponekad ne. Primjerice, u Hrvatskoj boravim kod prijatelja, a kartu za zrakoplov mi je poklonio prijatelj. Kada održavam seminare po svijetu, ne vidim razlog zašto to ne bih naplatio. No, kao fondacija novac i darujemo onima kojima je potreban.

Doživjeli ste smrt i ponovno rođenje, barem ste tako pisali.

- To je iskustvo teško objasniti riječima. Tu se ne radi o pravoj, fizičkoj smrti, ali bio sam jednako prestrašen i mislio sam da umirem. To se dogodio kada sam imao 23 ili 24 godine u džunglama Južne Amerike gdje sam živio i učio sa šamanima. To je svojevrsna duhovna kriza. Čovjek se mora osloboditi svog ega, polazne točke od koje sve ostalo kreće, prošlosti, ideja za budućnost, iskustava i svega što je u nama, u glavama i dušama.

To je zastrašujuće, jer se morate odreći svega što znate, sveg čega ste se čvrsto držali cijeloga života - a to je kao da vam nestane tlo pod nogama. Kada se "raspadnete", nastupa "smrt", ali potom i ponovno "rođenje". Počinjete od nule. To svakodnevno pokušavam napraviti s različitim osobama diljem svijeta. Dolazimo zajedno do "malih smrti" koje nazivam prosvjetljenjem.

Dalmatinci su srdačniji, ali zatvoreni za nove ideje, a sa Zagrepčanima je obrnuto

Primjećujete li promjene na Hrvatima u ovih šest godina kako dolazite ovamo?

- Imam osjećaj kao da s Hrvatima imam posebnu vezu. Prvi put sam ovdje došao prije šest godina, kada sam sa suprugom počeo istraživati njezinu domovinu. Ona je porijeklom Hrvatica, njezina je obitelj emigrirala iz Dalmacije na Novi Zeland prije 200 godina. Danas, šest godina kasnije, osjećam se kao da sam dio jedne velike promjene u Hrvatskoj. Ovdašnje ljude čini posebnima ta unutrašnja ravnoteža koju imaju; s jedne strane, ne žele se odreći svojih tradicionalnih vrijednosti, a s druge su otvoreni za nove stvari i gledaju naprijed. Prvih nekoliko godina dolazio sam isključivo u Dalmaciju.

Danas uočavam razlike između ljudi koje sam upoznao tamo i onih koje sam upoznao u Zagrebu. Ljudi s Mediterana svagdje su srdačniji i otvoreniji, ali zatvoreniji za nove ideje i učenja. Zagrepčani su kao osobe puno zatvoreniji, ali ipak spremnije gledaju naprijed i žele naučiti i prihvatiti nešto novo. Kad sam prvi put došao u vašu zemlju, osjetio sam na ljudima da još pate, da su traumatizirani, pa su, razumljivo, bili i prilično rezervirani i zatvoreni.

No, danas, kao objektivni promatrač, primjećujem nevjerojatnu promjenu. Ljudi su opušteniji i otvoreniji više nego što sam mislio da će ikada biti. Danas, kad se Englezi, Nizozemci i Amerikanci, koji su bili možda i previše otvoreni, povlače u sebe i zatvaraju, Hrvati su sve otvorenijih umova i srca.